

Naujienos

Arminas Varanauskas. Lietuvos švietimo taryba – politinis žaislas ar švietimo savivaldos institucija?

2012 m. rugsėjo 20 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė nutarimą „Dėl Lietuvos švietimo tarybos nuostatų patvirtinimo“, kuriame nustatė pagrindinius Lietuvos švietimo tarybos (LŠT) tikslus, formavimo tvarką ir atskaitomybę.

Anksčiau ši institucija buvo pavaldi švietimo ir mokslo ministrui, bet naujoje redakcijoje nuspręsta ją perkelti prie Seimo, siekiant užtikrinti maksimalų objektyvumą ir nešališką LŠT veiklą. Minėtose nuostatose LŠT yra įvardijama kaip švietimo savivaldos institucija, kuriai yra pavesta atlikti ekspertinį vertinimą bei teikti pasiūlymus strateginiais švietimo plėtros klausimais.

Tarybą sudaro 24 nariai, kurie yra skiriami 5 metų kadencijai. Po du narius deleguoja Lietuvos universitetų rektorių konferencija bei Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, tris narius skiria tyrimų institutai, iš kurių bent vienas turi būti humanitarinės krypties, taip pat tris narius skiria profesinės švietimo darbuotojams atstovaujančios sąjungos, po vieną atstovą skiria Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų atstovybių sąjungos, Lietuvos savivaldybių asociacija ir Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas, du narius skiria Lietuvos pramonininkų konfederacija ir Lietuvos verslo darbdavių konfederacija ir dar devynis narius ministras skiria savo įsaky-

mu, iš jų ne mažiau nei pusė turi atstovauti asociacijoms.

Dabartinės Lietuvos švietimo tarybos personalinė sudėtis – Vytauto Didžiojo universiteto mokslo prorektorius prof. **Juozas Augutis**, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto prorektorius studijoms prof. **Renaldas Jurkevičius**, Šiaulių valstybinės kolegijos direktorė dr. **Natalija Šedžiuvienė**, V. A. Graičiūno aukštosios vadybos mokyklos direktorė **Eugenija Vagnerienė**, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro akademikas prof. habil dr. **Remigijus Ozolinčius** (netikėtai išėjo anapilin), Lietuvos teisės instituto Baudžiamosios justicijos tyrimų skyriaus vyriausiasis mokslo darbuotojas dr. **Algimantas Čepas**, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto direktorius dr. **Mindaugas Kvietkauskas**, Lietuvos studentų sąjungos prezidentas **Dainius Dikšaitis**, Kauno rajono savivaldybės meras **Valerijus Makūnas**, Lietuvos verslo darbdavių konfederacijos prezidiumo narys **Gintas Umbrasas**, Lietuvos pramonininkų atstovas dr. **Gediminas Sagatys**, Vilniaus universiteto Edukologijos katedros vedėja prof. dr. **Lilija Duoblienė**, Lietuvos švietimo profesinės sąjungos atstovas **Audrius Jurgelevičius**, Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimo atstovė doc. dr. **Giedrė Kmitienė**, Lietuvos

švietimo darbuotojų profesinės sąjungos atstovas **Andrius Navickas**, Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos atstovė dr. **Agnė Brandišauskienė**, Lietuvos švietimo centrų darbuotojų asociacijos atstovė **Vitalija Bujanauskienė**, Lietuvos lenkų mokyklų mokytojų draugijos „Macierz Szkolna“ atstovas **Česlavas Davidovičius**, Lietuvos mokyklų vadovų asociacijos atstovas **Vytautas Giedraitis**, Lietuvos profesinio mokymo asociacijos atstovė **Elena Pelkauskienė**, Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos direktorė **Liucija Nijolė Kikutienė**, Vilniaus „Santaros“ vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja **Tamara Lukoševičienė**, Vilniaus universiteto prof. habil. dr. **Vilija Targamadzė**, Vilniaus universiteto Studentų atstovybės prezidentas **Arminas Varanauskas**.

Reikia pažymėti, kad ši Lietuvos švietimo tarybos sudėtis yra kiek išskirtinė, nes joje yra net trys asmenys, priklausantys Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto Edukologijos katedrai – katedros vedėja prof. Lilija Duoblienė, prof. Vilija Targamadzė bei edukologijos magistrantūros klausytojas Arminas Varanauskas. Taip pat džiugu, kad kovo 21 d. vykusiame posėdyje Lietuvos švietimo tarybos pirmininke buvo išrinkta Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto Edukologijos katedros profesorė Vilija Targamadzė, o pirmininko pavaduotoju išrinktas VDU prorektorius profesorius Juozas Augutis.

Siekdama efektyviai vykdyti savo funkcijas Lietuvos švietimo taryba nusprendė

pasitvirtinti metų veiklos planą. Jis buvo derinamas su Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto planu, siekiant, kad LŠT nariai spėtų laiku susipažinti su svarstomais projektais bei pateikti jiems pastabas. Vienas iš pagrindinių klausimų, kuris bus nagrinėjimas šių metų posėdžiuose – švietimo politika ir jos formavimo mechanizmas. Taip pat tarybos posėdžių metu bus svarstomas Lietuvos švietimo strategijos 2013–2020 m. projektas, nagrinėjama atskirų švietimo lygmenų politikos formavimas ir įgyvendinimo mechanizmai (bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir t. t.). Žinoma, LŠT taip pat ekspertuos rengiamus įstatymų ir kitų teisės aktų projektus bei teiks atsakingoms institucijoms jų gerinimo pasiūlymus.

Švietimo bendruomenė viliasi, kad naujos sudėties Lietuvos švietimo taryba netaps politiniu įrankiu, kuriuo būtų naudojama, siekiant legitimizuoti nepatogius politikams sprendimus. Viliamasi, kad dabartinė taryba atliks savo nuostatuose numatytą priedermę – tapti švietimo savivaldos institucija, kuri veiktų kaip platforma, padedanti skirtingų švietimo lygmenų bei dalininkų atstovams diskutuoti ir rasti tokius problemų sprendimo bei sistemos gerinimo variantus, kurie tiktų švietimo bendruomenei. Sugebėję rasti sutarimą, galime būti tikri, kad asmenys, formuojantys ir įgyvendinantys švietimo politiką, tikrai išgirs Lietuvos švietimo tarybos nuomonę.